

ROZSUDEK SOUDU (prvního senátu)

27. září 2006 *

Ve věci T-117/04,

Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren, se
sídlem v Zeewolde (Nizozemsko),

Jachthaven Zijl Zeewolde BV, se sídlem v Zeewolde,

Maatschappij tot exploitatie van onroerende goederen Wolderwijd II BV, se
sídlem v Zeewolde,

Jachthaven Strand-Horst BV, se sídlem v Ermelo (Nizozemsko),

Recreatiegebied Erkemederstrand vof, se sídlem v Zeewolde,

Jachthaven- en Campingbedrijf Nieuwboer BV, se sídlem v Bunschoten-
-Spakenburg (Nizozemsko),

* Jednací jazyk: nizozemština.

Jachthaven Naarden BV, se sídlem v Naarden (Nizozemsko),

zastoupené T. Ottervangerem, A. Bijleveldem a A. van den Oordem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené H. van Vlietem, A. Bouquetem
a A. Nijenhuisem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Nizozemským královstvím, zastoupeným H. Sevenster a M. de Gravem, jako
zmocněnci,

vedlejším účastníkem,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2004/114/ES ze dne
29. října 2003 o podporách poskytnutých Nizozemskem ve prospěch neziskových
rekreačních přístavů v Nizozemsku (Úř. věst. 2004, L 34, s. 63) (*neoficiální překlad*),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první senát),

ve složení R. García-Valdecasas, předseda, I. Labucka a V. Trstenjak, soudkyně,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. května 2006,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 V roce 1998 se obecní úřad v Enkhuizen (Nizozemsko) rozhodl postavit nový přístav pro rekreační plavidla velké a malé velikosti. Z důvodu úpravy tohoto nového přístavu musel být dosavadní přístup do plavebního klubu KNZ & RV uzavřen. Jako náhradu za toto uzavření obecní úřad přijal tři opatření:

— zaprvé otevřel novou přístupovou cestu k rekreačnímu přístavu KNZ & RV, který se nachází v blízkosti;

- z druhého, jelikož podle jeho názoru tato nová přístupová cesta nutila míjející plavidla k objíždce pro doplavení se do existujícího rekreačního přístavu KNZ & RV, jako kompenzaci vyhloubila dno v blízkosti tohoto existujícího přístavu, aby plavební klub mohl později na vlastní náklady postavit 105 míst pro kotvení lodí;

  - zatřetí plavebnímu klubu KNZ & RV obecní úřad nabídl ke koupi vyhloubené místo (26 000 m²) za cenu za m², za kterou uvedené místo koupil v roce 1998 od státu.
2. Obecní úřad v Nijkerk (Nizozemsko) byl vlastníkem místního rekreačního přístavu postaveného v roce 1966. V roce 2000 byl rekreační přístav privatizován a prodán svému nájemci, místnímu plavebnímu klubu De Zuidwal. V roce 1998 byla určena hodnota rekreačního přístavu nezávislým znalcem na 417 477 eur ve stavu pronájmu. Bez omezení vlastnického práva spočívajícího v pronájmu byla určena hodnota rekreačního přístavu na 521 847 eur.
3. V kupní smlouvě uzavřené mezi obecním úřadem a tímto plavebním klubem dne 27. března 2000 se plavební klub zavázal uhradit všechny náklady na asanaci vod a na práce spočívající v údržbě přístavních zařízení, které byly opožděny. V roce 2000 obecní úřad provedl odhad nákladů na opožděné práce spočívající v údržbě na 272 268 eur a nákladů na asanaci na 145 201 eur. Obecní úřad vyvodil tyto náklady z odhadované hodnoty rekreačního přístavu, z čehož vyplynula kupní cena 0,45 eur za celý přístav.
4. V roce 2000 obecní úřad Wieringermeer (Nizozemsko) prodal pozemek a vodní prostor společnosti Jachtwerf Jongert BV (dále jen „Jongert“) za cenu 7 636 147 eur. Hodnota parcel byla odhadnuta na 5 825 065 eur (105 211 eur za vodní prostor a 5 719 854 eur za pozemek).

Správní řízení

- 5 Dopisem ze dne 1. března 2001 Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren (Sdružení pracovní skupiny obchodních rekreačních přístavů Zuidelijke Randmeren, dále jen „pracovní skupina“) podalo jménem svých členů (ostatní žalobkyně v projednávané věci) Komisi stížnost, která se týkala možného narušení hospodářské soutěže mezi určitými rekreačními přístavy v Nizozemsku. Nizozemské rekreační přístavy jsou spravovány buď neziskovými organizacemi (běžné plavební kluby), nebo soukromými podniky. Podle pracovní skupiny bylo několik neziskových rekreačních přístavů příjemcem státních podpor na výstavbu kotevních míst a jejich údržbu. Tato podpora umožnila těmto rekreačním přístavům zejména pronajmout kotevní místa jachtařům za nižší ceny.
- 6 Původně se stížnost týkala pouze jediného projektu nacházejícího se v Enkhuizen. Dopisem ze dne 11. dubna 2001 Komise položila několik otázek nizozemským orgánům, na které odpověděly dopisem ze dne 24. května 2001.
- 7 Poté, co se pracovní skupina v průběhu roku 2001 s těmito dopisy obeznámila, zaslala vícekrát doplňující informace k projektu v Enkhuizen a k šesti dalším spisům. Dopisem ze dne 11. února 2002 vyzvala Komise nizozemské orgány, aby jí předložily podrobné informace k těmto sedmi spisům.
- 8 Na základě obdržených informací Komise přezkoumala sedm spisů a sdělila výsledky své analýzy pracovní skupině dopisem ze dne 8. srpna 2002. V tomto dopise Komise uvedla rozdíl mezi jednak třemi věcmi, v jejichž případě nelze vyloučit, že se jednalo o státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a jednak čtyřmi dalšími, v jejichž

případě byla Komise toho názoru, že se nejednalo o státní podporu ve smyslu uvedeného článku. Dopisem ze dne 3. září 2002 vyjádřila pracovní skupina souhlas s analýzou Komise a předložila doplňující informace ke třem zbývajícím věcem (rekreační přístavy v Enkhuizen, Nijkerk a Wieringermeer).

- 9 Dopisem ze dne 5. února 2003 Komise informovala Nizozemsko o svém rozhodnutí zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, co se týče tří zbývajících věcí. Dopisem ze dne 22. dubna 2003 podaly nizozemské orgány své připomínky a oznámily nové informace Komisi.

- 10 Rozhodnutí o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 22. března 2003 (Úř. věst. C 69, s. 4). Komise vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek.

- 11 Komise obdržela dne 16. dubna 2003 dopis od pracovní skupiny, který neobsahoval ani novou informaci ani důležité doplňující skutečnosti. Komise neobdržela žádné připomínky třetí osoby týkající se zahájení formálního vyšetřovacího řízení.

- 12 Dne 29. října 2003 přijala Komise rozhodnutí 2004/114/ES o podporách poskytnutých Nizozemskem ve prospěch neziskových rekreačních přístavů v Nizozemsku (Úř. věst. L 34, s. 63, dále jen „napadené rozhodnutí“).

13 Výrok tohoto rozhodnutí zní:

„Článek 1

Podpory poskytnuté Nizozemskem ve prospěch neziskových rekreačních přístavů v Enkhuizen, Nijkerk a Wieringermeer nemohou být považovány za státní podpory ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Nizozemskému království.“ *(neoficiální překlad)*

Řízení

14 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 24. května 2004 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.

15 Podáním došlým kanceláři Soudu dne 26. srpna 2004 podalo Nizozemské království návrh v souladu s čl. 116 odst. 6 jednacího řádu Soudu na vstup do projednávaného sporu jako vedlejší účastník na podporu návrhových žádání Komise. Usnesením ze dne 7. října 2004 předseda prvního senátu tomuto návrhu vyhověl.

- 16 Na základě zprávy soudce zpravodaje Soud (první senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení a vyzval účastníky řízení, aby při jednání předložili svá vyjádření k přípustnosti projednávané žaloby s ohledem na relevantní judikaturu v oblasti státních podpor.
- 17 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty při jednání konaném dne 3. května 2006.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 18 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:
- zrušil napadené rozhodnutí a rozhodl, že podpory poskytnuté určitým podnikům jsou protiprávní;
  - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 19 Komise navrhuje, aby Soud:
- odmítl žalobu jako nepřípustnou a v každém případě žalobu zamítl jako neopodstatněnou;

— uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

20 Nizozemské království podporuje návrhová žádání Komise.

K přípustnosti

Argumenty účastníků řízení

21 Komise zpochybňuje přípustnost žaloby, aniž by však vznesla formální námitku nepřípustnosti na základě článku 114 jednacího řádu.

22 Zaprvé pochybuje, že jsou členové pracovní skupiny napadeným rozhodnutím osobně dotčeni ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. Zadruhé si klade otázku aktivní legitimace pracovní skupiny.

23 Co se týče aktivní legitimace členů pracovní skupiny, Komise má za to, že jsou-li napadeným rozhodnutím dotčeni, jsou jím dotčeni ze stejného důvodu jako všechny ostatní obchodní rekreační přístavy.

- 24 Komise při jednání uvedla, že co se týče úlohy, kterou mají členové pracovní skupiny, pouhá skutečnost, že žalobkyně podaly stížnost, která vedla k napadenému rozhodnutí, nepostačuje k tomu, aby žalobkyně mohly být považovány za osobně dotčené tímto rozhodnutím. I když podaly stížnost, na základě které bylo zahájeno řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, jsou dotčeny jakožto soutěžitelé, pouze je-li jejich postavení na trhu podstatně zasaženo. Komise vycházejíc ze skutečností, které Soudní dvůr a Soud vzaly v úvahu ve svých judikaturách, má v úmyslu prokázat, že postavení žalobkyň na trhu nebylo tvrzenými podporami podstatně zasaženo.
- 25 V projednávaném případě Komise poukazuje na to, že vzhledem k tomu, že žalobkyň je pouze šest z velkého počtu rekreačních přístavů, které působí na vnitrostátním nebo regionálním trhu, není prokázáno, že zájmy žalobkyň jsou specificky poškozeny touto tvrzenou podporou.
- 26 Konkrétně žalobkyně nijak neprokázaly, že zvýhodnění přibližně 200 000 eur, v případě rekreačního přístavu v Enkhuizen, podstatně zasáhlo jejich postavení na trhu a způsobilo jim skutečnou škodu.
- 27 Co se týče aktivní legitimace pracovní skupiny, Komise zaprvé připomíná, že článek 230 ES stanoví, že k tomu, aby bylo možné podat žalobu, je třeba mít právní subjektivitu. Podle nizozemského občanského zákona (dále jen „BW“) má pracovní skupina, jako je skupina, o kterou se v projednávaném případě jedná, která neschválila zakládací listinu ve formě notářského zápisu, která dokonce není zapsaná v obchodním rejstříku, jen velice omezenou právní subjektivitu. Co se týče procesní způsobilosti, pouze sdružení, která mají úplnou právní subjektivitu, mohou jednat před soudem za své členy. Komise se tudíž domnívá, že pracovní skupina nesmí být považována za právnickou osobu ve smyslu článku 230 ES.

- 28 Zadruhé pokud jde o to, zda je pracovní skupina osobně dotčena, Komise odkazuje na rozsudek Soudu ze dne 5. prosince 2002, Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise (T-114/00, Recueil, s. II-5121), ve kterém Soud v bodě 52 připomenul zásadu, podle níž sdružení založené k prosazování kolektivních zájmů určité kategorie procesních subjektů nelze považovat ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES za osobně dotčené aktem, kterým jsou dotčeny obecné zájmy této kategorie, a v důsledku nemůže podat žalobu na neplatnost jménem svých členů, jestliže tak nemohou osobně učinit jeho členové. Sdružení, o které se v této věci jednalo, bylo osobně dotčené, protože jednalo jako vyjednaváč a jednalo se o zapsané sdružení.
- 29 Při jednání Nizozemské království předložilo dodatečná vyjádření k argumentaci uvedené Komisí.
- 30 Co se týče aktivní legitimace členů pracovní skupiny, Nizozemské království zaprvé připomíná, že žalobkyně jsou jen malou částí celku obchodních přístavů regionu a ještě méně významnou částí ve vnitrostátním nebo evropském měřítku. Pouze v obci Enkhuizen, která je malým městem, alespoň dva obchodní přístavy provozují činnost mimo přístav, který je spravován dotčeným sdružením plachetnic. Žádná ze společností provozující tyto dva přístavy není žalobkyní. Těmto přístavům, které se nacházejí v bezprostřední blízkosti neziskového rekreačního přístavu, který byl podle tvrzení žalobkyň příjemcem podpory, nebyla zjevně způsobena žádná škoda.
- 31 Mimoto počet přístavů v Nizozemsku vypočítaný Komisí v jejím rozhodnutí a při jednání na přibližně 1 200 se ještě následně zvýšil. Vzhledem k tomu, že žalobkyně

představují jen velmi malou část přístavů, které by mohly být případně dotčeny, jejich postavení na trhu není podstatně zasaženo.

- 32 Zadruhé Nizozemské království zpochybňuje skutečnost, že by soutěžní postavení žalobkyň mohlo být tak či onak zasaženo. Co se týče argumentu žalobkyň, podle kterého tvrzená podpora poskytnutá těmto třem přístavům měla následky týkající se sazeb, v důsledku čehož byly obchodní přístavy nuceny snížit vlastní sazby, Nizozemské království se domnívá, že řada důvodů může vysvětlit, že sazby používané v neziskových rekreačních přístavech jsou nižší než sazby používané v obchodních přístavech. Například nabídka dodatečného zařízení, jako jsou restaurace a spojené a související činnosti, využívání dobrovolníků, což má za následek, že mzdové náklady jsou nižší, mohou odůvodnit tento rozdíl. Jinými slovy společnosti provozující neziskové přístavy vykonávají své činnosti v závislosti na jiných kritériích a jiných faktorech, než jsou ty, které používají společnosti provozující obchodní přístavy, a výdaje na podnikání neziskových přístavů jsou samozřejmě o dost nižší než na podnikání obchodních přístavů.
- 33 Zatřetí Nizozemské království uplatňuje, že žalobkyně jasně neprokázaly negativní dopad, který utrpěly v oblasti stanovení sazeb. Tak například v obchodním přístavu Naarden provozovaném jedním ze členů pracovní skupiny nejenže sazba za trvalé kotevní místo v délce 10 metrů je pod průměrnou sazbou v Nizozemsku za tento druh kotevního místa, ale rovněž z roční účetní závěrky tohoto člena pracovní skupiny vyplývá, že mohl v těchto posledních letech rozdělit zisk. V tomto přístavu byla rovněž zavedena čekací listina. Navíc alespoň jedna společnost provozující jeden z dotčených obchodních přístavů, Jachthaven Strand-Horst v Ermelo, každoročně během tří posledních let zvyšovala své sazby.
- 34 Co se týče aktivní legitimace pracovní skupiny, Nizozemské království nejprve uvádí, že vzhledem k tomu, že podpory neměly dopad na postavení členů pracovní skupiny

na trhu, nelze se domnívat, že pracovní skupina má ve smyslu rozsudku Soudního dvora ze dne 15. července 1963, Plaumann v. Komise (25/62, Recueil, s. 197), zvláštní postavení.

35 Nizozemské království dále uplatňuje, že se jedná o neformální seskupení, které nebylo založeno na základě aktu ve formě notářského zápisu. V důsledku toho s ohledem na BW nemůže podat kolektivní žalobu v Nizozemsku.

36 Co se týče aktivní legitimace členů pracovní skupiny, žalobkyně odpovídají, že jsou osobně dotčeny ve smyslu článku 230 ES. Podle nich nebylo nikdy až dosud požadováno, aby se pro zodpovězení otázky, zda jsou osobně dotčeny, zohlednilo postavení soutěžitelů na trhu. V tomto ohledu odkazují na rozsudek Soudu ze dne 13. ledna 2004, Thermenhotel Stoiser Franz a další v. Komise (T-158/99, Recueil, s. II-1).

37 Členové pracovní skupiny jsou v konkurenci zejména s rekreačními přístavy Enkhuizen a Nijkerk a případně i s přístavem Wieringermeer, co se týče nabídky trvalých nebo denních kotevních míst učiněné vlastníkům nebo nájemcům rekreačních plavidel. Díky podpoře mohou dotčené rekreační přístavy nabídnout místo za lepší cenu, což brání soutěžním možnostem členů pracovní skupiny. Žalobkyně se domnívají, že důsledkem napadeného rozhodnutí je umožnění přetrvávání situace, která narušuje hospodářskou soutěž.

38 Při jednání žalobkyně tvrdily, že stanovení nižších sazeb, jako jsou sazby platné v neziskových rekreačních přístavech, má za následek, že marže společností

provozujících obchodní přístavy se stávají bezvýznamné a v důsledku toho některé z nich musely ukončit svou činnost. Žalobkyně uvedly, že hospodářsky účelné provozování obchodního přístavu předpokládá kapitálovou výnosnost souhrnně alespoň v rozmezí 7 a 10 %. V současnosti je přibližně 4 %.

- 39 Co se týče úlohy členů pracovní skupiny, žalobkyně uplatňují, že hrály aktivní úlohu v rámci správního řízení. Nejenže poskytly doplňující informace a odpověděly na otázky Komise, ale rovněž na žádost Komise předložily svá vyjádření ke korespondenci mezi nizozemskými orgány a Komisí.
- 40 Co se týče procesní způsobilosti pracovní skupiny, žalobkyně upřesňují, že hlavním cílem založení pracovní skupiny dne 15. března 2000 byla ochrana zájmů obchodních rekreačních přístavů a boj proti nekalé soutěži. V nizozemském právu je pracovní skupina považována za sdružení ve smyslu článku 26 knihy 2 BW, a z tohoto důvodu je právní osobou a založení na základě notářského aktu nebo zápisem do obchodního rejstříku není za tímto účelem nezbytné. Skutečnost, že pracovní skupina má pouze omezenou právní subjektivitu v nizozemském právu a v důsledku toho nemůže například podat specifickou kolektivní žalobu na základě článku 305a knihy 3 BW, není v projednávaném případě relevantní.
- 41 Co se týče osobního dotčení pracovní skupiny, žalobkyně připomínají, že Soud v bodech 65 a 66 výše uvedeného rozsudku Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise dospěl k závěru, že sdružení je aktivně legitimováno k podání žaloby na základě pouhé skutečnosti, že se aktivně účastnilo formálního řízení, jakož i neformálních rozhovorů, které vedly k přijetí rozhodnutí (zejména tím, že předložilo zprávy a že bylo zajímavým zdrojem informací).

- 42 Na jednání žalobkyně dodaly, že v souladu s rozsudky Soudu ze dne 6. července 1995, AITEC a další v. Komise (T-447/93, T-448/93 a T-449/93, Recueil, s. II-1971) a výše uvedeným Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise může seskupení, které na základě svého účelu a svých činností zastupuje a brání zájmy svých členů, podat žalobu jménem svých členů.
- 43 Žalobkyně dospívají k závěru, že vzhledem k tomu, že členové pracovní skupiny mohou být považováni za bezprostředně a osobně dotčené napadeným rozhodnutím ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, rovněž pracovní skupina může být považována za bezprostředně a osobně dotčenou.
- 44 Mimoto od začátku řízení Komise přijala pracovní skupinu jako kontaktní osobu. Navíc žalobkyně uplatňují, že za účelem vyhnouti se jakékoliv diskuzi o přípustnosti žaloby podané pracovní skupinou je žaloba podepsána společně jednotlivými členy.
- 45 V odpovědi Komise zdůrazňuje, že dovolávající se výše uvedeného rozsudku Thermenhotel Stoiser Franz a další v. Komise žalobkyně přehlížejí zásadní rozdíl mezi touto věcí a projednávanou věcí, a sice že v projednávané věci bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení (čl. 88 odst. 2 ES), zatímco toto nebyl případ ve věci Thermenhotel Stoiser Franz a další v. Komise. Právě tak jako judikatura Cook a Matra (rozsudek Soudního dvora ze dne 19. května 1993, Cook v. Komise, C-198/91, Recueil, s. I-2487, a ze dne 15. června 1993, Matra v. Komise, C-225/91, Recueil, s. I-3203), ani výše uvedený rozsudek Thermenhotel Stoiser Franz a další v. Komise, který odkazuje na tyto rozsudky, není v projednávaném případě žádnou oporou, protože v projednávané věci měly žalobkyně možnost uplatnit své argumenty v průběhu správního řízení.

46 Co se týče tvrzení žalobkyně, podle kterého jejich omezená právní subjektivita není v projednávaném případě relevantním prvkem, Komise odpovídá, že žalobkyně zapominají, že omezení právní způsobilosti sdružení, která nejsou založena na základě notářského aktu, má dopad na jejich procesní způsobilost. Článek 305a knihy 3 BW je relevantní v rozsahu, v němž stanoví, že pouze sdružení, která mají úplnou právní subjektivitu, mohou jednat před soudem jménem svých členů, což tedy vylučuje pracovní skupinu. Právě kvůli tomuto omezení je právní subjektivita pracovní skupiny nedostatečná k tomu, aby jí mohla být přiznána aktivní legitimace. Podle Komise okolnost, že sdružení, které nesplňuje formální náležitosti, ale fakticky existuje, podalo stížnost nebo se účastnilo správního řízení před Komisí, nemá žádný význam.

47 Mimoto Komise tvrdí, že je v rozporu s řádným průběhem řízení přiznat aktivní legitimaci seskupením, jako je „pracovní skupina“, jejichž právní postavení není jasně definováno.

48 Co se týče odkazu na výše uvedený rozsudek Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum v. Komise, Komise při jednání uvedla, že Soudní dvůr, kterému byl podán kasační opravný prostředek, ve svém rozsudku ze dne 13. prosince 2005, Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum (C-78/03 P, Sb. rozh. s. I-10737), konstatoval, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že dotčené sdružení bylo osobně dotčeno.

Závěry Soudu

49 Je namístě připomenout, že v souladu s čl. 230 čtvrtým pododstavcem ES může fyzická nebo právnická osoba podat žalobu proti rozhodnutí určenému jiné osobě, pouze pokud se jí uvedené rozhodnutí dotýká bezprostředně a osobně. Jelikož bylo napadené rozhodnutí určeno Nizozemskému království, je namístě přezkoumat, zda žalobkyně splňují tyto dvě podmínky.

- 50 Zprv je třeba přezkoumat aktivní legitimaci členů pracovní skupiny a zadruhé aktivní legitimaci pracovní skupiny.

K aktivní legitimaci členů pracovní skupiny

- 51 Co se týče otázky, zda jsou členové pracovní skupiny osobně dotčeni napadeným rozhodnutím, Soud připomíná, že podle ustálené judikatury jiné subjekty než adresáti rozhodnutí mohou tvrdit, že jsou osobně dotčeny, pouze pokud je toto rozhodnutí zasahuje z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo z důvodu faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí (rozsudky Soudního dvora Plaumann v. Komise, s. 223, výše uvedený; a ze dne 23. května 2000, Comité d'entreprise de la Société française de production a další v. Komise, C-106/98 P, Recueil, s. I-3659, bod 39; rozsudek Soudu ze dne 27. dubna 1995, ASPEC a další v. Komise, T-435/93, Recueil, s. II-1281, bod 62).
- 52 Protože napadené rozhodnutí bylo přijato na závěr formálního vyšetřovacího řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, je třeba připomenout, že z judikatury rovněž vyplývá, že takové rozhodnutí se osobně dotýká podniků, které podaly stížnosti vedoucí k zahájení tohoto řízení a jejichž připomínky byly v řízení vyslechnuty a předurčily průběh řízení, avšak pouze tehdy, pokud jejich postavení na trhu bylo podstatně zasaženo opatřením, které bylo předmětem uvedeného rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 28. ledna 1986, Cofaz a další v. Komise, 169/84, Recueil, s. 391, body 24 a 25, a rozsudek Soudu ze dne 15. září 1998, BP Chemicals v. Komise, T-11/95, Recueil, s. II-3235, bod 72).
- 53 Pouhá okolnost, že předmětné rozhodnutí mohlo mít určitý vliv na soutěžní vztahy na relevantním trhu a že se dotčený podnik mohl nacházet v jakémkoli soutěžním vztahu vůči tomu, kdo má prospěch z tohoto rozhodnutí, takovýto podstatný zásah

nepředstavuje (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 10. prosince 1969, Eridania a další v. Komise, 10/68 a 18/68, Recueil, s. 459, bod 7). Podnik se proto nemůže dovolávat pouze svého postavení soutěžitele ve vztahu k podniku, který má prospěch z předmětného opatření, ale musí mimoto doložit stupeň zásahu do svého postavení na trhu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Comité d'entreprise de la Société française de production a další v. Komise, body 40 a 41).

- 54 V projednávaném případě je namístě přezkoumat, v jakém rozsahu může účast žalobkyň na řízení zahájeném podle čl. 88 odst. 2 ES a zásah do jejich postavení na trhu žalobkyně individualizovat v souladu s článkem 230 ES.
- 55 Zprv je nesporné, že pracovní skupina podala jménem svých členů návrh na zahájení správního řízení, které proběhlo před Komisí. Za tímto účelem vícekrát poskytla doplňující informace o několika neziskových rekreačních přístavech, které podle ní byly příjemci státních podpor. Po zahájení tohoto řízení však zaslala pouze jeden dopis, který neobsahoval ani nové informace, ani důležité doplňující skutečnosti.
- 56 Zadruhé, pokud jde o význam zásahu do postavení žalobkyň na trhu, je třeba úvodem připomenout, že jak vyplývá z bodu 28 výše uvedeného rozsudku Cofaz a další v. Komise, soudu Společenství ve fázi zkoumání přípustnosti nepřisluší, aby se vyjádřil konečným způsobem k soutěžním vztahům mezi žalobkyněmi a podniky, které byly příjemci podpor. Za takových okolností přísluší pouze žalobkyním, aby vhodným způsobem označily důvody, pro které je rozhodnutí Komise způsobilé poškodit jejich oprávněné zájmy tím, že podstatně zasahuje do jejich postavení na dotčeném trhu.

- 57 Co se týče projednávaného případu je namístě konstatovat, že žalobkyně nepředložily žádný důkaz, který by mohl prokázat zvláštnost jejich postavení na trhu rekreačních přístavů.
- 58 Naopak argument dovolávaný žalobkyněmi, který zdaleka nepřesvědčuje o tom, že jsou osobně dotčeny, prokazuje, že jsou případně dotčeny stejným způsobem jako všichni ostatní soutěžitelé. Žalobkyně totiž tvrdí, že jejich hospodářská výnosnost byla zasažena spornými podporami, jelikož společnosti provozující dotčené neziskové rekreační přístavy mohly díky těmto opatřením pronajmout místa jachtařům za nižší ceny, než jsou ceny používané v obchodních rekreačních přístavech.
- 59 Je však nezbytné konstatovat, že žalobkyně neprokázaly prostřednictvím konkrétních důkazů, jako jsou například obraty dosažené před a po přijetí dotčených opatření, že tato opatření mohla podstatně zasáhnout jejich postavení na relevantním trhu.
- 60 Navíc při jednání Komise a Nizozemské království připomněly, že žalobkyně představují jen šest z přibližně 1 200 rekreačních přístavů, které působí v Nizozemsku (viz bod 49 napadeného rozhodnutí). Tyto číselné údaje nebyly žalobkyněmi zpochybněny. Žalobkyně tedy představují jen nepatrnou část přístavů, které mohou být případně dotčeny dotčenými podporami. Za takové situace každá ze žalobkyň musela prokázat, v čem podpora poskytnutá tomu nebo onomu přístavu mohla zasáhnout do jejích vlastních činností, například tím, že jí hrozila ztráta zákazníků nebo snížení ziskové marže.

61 Mimoto Nizozemské království při jednání uvedlo, aniž by to žalobkyně zpochybnily, že stanovení sazeb v obchodních přístavech Naarden a Ermelo nebylo ovlivněno spornými podporami. Co se týče obchodního přístavu Naarden, je totiž třeba nejprve poznamenat, že sazba za trvalé kotevní místo pro plavidlo v délce deseti metrů je vyšší než průměrná sazba v Nizozemsku za tento druh kotevního místa (viz zpráva Waterrecreatie Advies oznámená nizozemskými orgány Komise v rámci správního řízení). Dále podle roční účetní závěrky tohoto obchodního přístavu mohla společnost, která ho provozuje, v těchto posledních letech rozdělit zisk. Konečně v tomto přístavu byla rovněž zavedena čekací listina. Co se týče obchodního přístavu Ermelo, Nizozemské království tvrdí, aniž by to bylo žalobkyněmi zpochybněno, že tento přístav během tří posledních let zvyšoval své sazby. Tyto údaje nemohou podpořit tvrzení žalobkyň, podle kterého byla jejich výnosnost ovlivněna spornými podporami.

62 Poukaz žalobkyň na výše uvedený rozsudek Thermerhotel Stoiser Franz a další v. Komise, podle něhož žaloba podaná sdružením je přípustná, pokud pouze někteří z jeho členů jsou přímými soutěžiteli příjemce předmětných podpor, je nerelevantní vzhledem k tomu, že rozhodnutí, jež bylo předmětem této věci, bylo přijato na základě čistě předběžného posouzení (čl. 88 odst. 3 ES). V projednávaném případě tedy žalobkyně nemohou nikterak uplatňovat judikaturu, podle které konstatuje-li Komise v rámci předběžného posouzení a aniž by zahájila formální vyšetřovací řízení, že určitá státní podpora je slučitelná se společným trhem, pak zúčastněné strany ve smyslu čl. 88 odst. 2 ES, které jsou nositeli záruk formálního vyšetřovacího řízení, je-li toto řízení provedeno, musí být považovány za osobně dotčené rozhodnutím, jímž bylo učiněno toto zjištění (viz v tomto smyslu rozsudek BP Chemicals v. Komise, uvedený výše, body 82 a 89).

- 63 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně neprokázaly, že jsou osobně dotčeny napadeným rozhodnutím, tedy že je toto rozhodnutí zvláštním způsobem zasahuje vzhledem k ostatním hospodářským subjektům, jako by samy byly adresáty tohoto rozhodnutí.
- 64 Z toho plyne, že žaloba musí být prohlášena za nepřijatelnou, co se týče členů pracovní skupiny, aniž by bylo nezbytné zkoumat, zda jsou napadeným rozhodnutím dotčeny bezprostředně.

K aktivní legitimaci pracovní skupiny

- 65 Soud připomíná, že žaloba na neplatnost podaná sdružením podniků, které není adresátem napadeného aktu, je přípustná pouze ve dvou případech. Zaprvé pokud sdružení podávající žalobu nahradí jednoho nebo více členů, které zastupuje, za podmínky, že tito členové mohli podat přípustnou žalobu. Zadruhé z důvodu zvláštních okolností, jako je úloha, kterou mohlo hrát sdružení v rámci řízení, které vedlo k aktu, jehož zrušení se navrhuje (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 12. prosince 1996, *AIUFFASS a AKT v. Komise*, T-380/94, Recueil, s. II-2169, bod 50, a ze dne 11. února 1999, *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd v. Komise*, T-86/96, Recueil, s. II-179, body 56 a 57, a uvedená judikatura).
- 66 V projednávaném případě již Soud v bodě 63 konstatoval, že členové pracovní skupiny nejsou napadeným rozhodnutím osobně dotčeni. V důsledku toho nelze mít za to, že pracovní skupina platně nahrazuje jednoho nebo několik svých členů.

- 67 Je tudíž namístě přezkoumat, zda může zakládat svou aktivní legitimaci na zvláštních okolnostech.
- 68 Soud má za to, že přestože se pracovní skupina skutečně účastnila řízení, které vedlo k rozhodnutí ze dne 29. října 2003, pouze tato účast nepostačuje k tomu, aby měla aktivní legitimaci ve smyslu judikatury Van der Kooy a CIRFS (rozsudky Soudního dvora ze dne 2. února 1988, Van der Kooy a další v. Komise, 67/85, 68/85 a 70/85, Recueil, s. 219, a ze dne 24. března 1993, CIRFS a další v. Komise, C-313/90, Recueil, s. I-1125). Jak Soud rozhodl v rozsudku ze dne 5. června 1996, Kahn Scheepvaart v. Komise (T-398/94, Recueil, s. II-477, bod 42), pouhá skutečnost, že žalobkyně podala Komisi stížnost a že si v této souvislosti vyměnily dopisy a že se mezi nimi konala jednání, nemůže být dostatečnými zvláštními okolnostmi umožňujícími individualizovat žalobkyni ve vztahu ke všem ostatním osobám, a nemůže jí tak přiznávat aktivní legitimaci proti obecnému režimu podpor.
- 69 Skutečnost, že sdružení intervenuje u Komise během řízení upraveného ustanoveními Smlouvy o státních podporách za účelem ochrany kolektivních zájmů svých členů, sama o sobě nepostačuje k založení aktivní legitimace sdružení ve smyslu této judikatury (výše uvedený rozsudek Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen a Hapag-Lloyd v. Komise, bod 60).
- 70 Úloha, kterou hráli žalobci ve věcech, ve kterých byly vydány výše uvedené rozsudky Van der Kooy a další v. Komise a CIRFS a další v. Komise v řízení, které vedlo k přijetí opatření zpochybněných v obou věcech, byla krom toho podstatně důležitější s ohledem na pouhou účast pracovní skupiny v projednávané věci.

- 71 Ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Van der Kooy a další v. Komise, se Soudní dvůr domníval, že Landbouwschap se jakožto vyjednaváč sazeb plynu aktivně účastnilo na řízení podle čl. 88 odst. 2 ES, tím, že písemně předkládalo Komisi vyjádření a udržovalo úzké kontakty s příslušnými úředníky během celého řízení. Bylo jednou ze smluvních stran, která vyjednala sazbu neschválenou Komisí a toto jeho postavení bylo vícekrát zmíněno v rozhodnutí Komise.
- 72 Úloha žalobce ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek CIRFS a další v. Komise, byla rovněž velmi významná. CIRFS bylo sdružením, jehož členové byli největšími mezinárodními výrobci syntetických vláken. V zájmu těchto výrobců zahájilo mnohá řízení související s politikou restrukturalizace odvětví vymezenou Komisí. Bylo zejména kontaktní osobou Komise při zavádění opatření v tomto odvětví, jejich rozšíření a úpravě a vedlo vyjednávání s Komisí tím, že jí především předkládalo písemné připomínky a udržovalo úzké kontakty s příslušnými službami.
- 73 To však není případ pracovní skupiny v projednávaném případě. Je třeba konstatovat, že její úloha, která nepřesahuje výkon procesních práv přiznaných zúčastněným stranám čl. 88 odst. 2 ES, nemůže být přirovnána k úloze Landbouwschap nebo CIRFS ve výše uvedených věcech (viz obdobně výše uvedený rozsudek Komise v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum body 55 až 59).
- 74 Za těchto podmínek je třeba žalobu rovněž prohlásit za nepřijatelnou, co se týče pracovní skupiny.

75 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že žaloba je nepřijatelná v plném rozsahu.

76 Co se týče argumentu Komise týkajícího se procesní způsobilosti pracovní skupiny, Soud má za to, že není namístě o této otázce rozhodnout, jelikož členové pracovní skupiny nejsou osobně dotčeni a pracovní skupina neodůvodnila svou aktivní legitimaci zvláštními okolnostmi.

K nákladům řízení

77 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je namístě rozhodnout, že posledně uvedené ponese kromě vlastních nákladů řízení i náklady řízení vynaložené Komisí.

78 Nizozemské království ponese v souladu s čl. 87 odst. 4 prvním pododstavcem jednacího řádu vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (první senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se odmítá jako nepřijatelná.**

- 2) **Žalobkyně ponese vlastní náklady řízení, jakož i náklady řízení vynaložené Komisí. Nizozemské království ponese vlastní náklady řízení.**

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 27. září 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

E. Coulon

R. García-Valdecasas